

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Orientering

Orientering om forslag til statsbudsjettet 2009 for universiteter og høyskoler

- Budsjettendringer fra 2008 til 2009
- Dokumentasjon av finansieringssystemet
- Aktivitetskrav og måltall
- Målstruktur

INNHold

1	Innledning	2
1.1	Større budsjettendringer som berører høyere utdanning	3
2	Budsjettendringer fra 2008 til 2009 (kap. 271, kap. 272 og kap. 275)	5
2.1	Universiteter, kap. 271	5
2.2	Vitenskapelige høyskoler, kap. 272	10
2.2.1	Statlige vitenskapelige høyskoler	10
2.2.2	Private vitenskapelige høyskoler.....	12
2.3	Høyskoler, kap. 275	13
2.3.1	Statlige høyskoler	13
2.3.2	Private høyskoler	19
3	Dokumentasjon av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler	21
3.1	Innledning.....	21
3.2	Dokumentasjon.....	22
3.3	Undervisningskomponenten.....	23
3.3.1	Kategorier og satser i undervisningskomponenten	23
3.3.2	Dataspesifikasjon	24
3.3.3	Oversikt over uttelling i undervisningskomponenten	25
3.3.4	Utgangsposisjon fra 2002 korrigert for studieplassendringer til og med 2009	28
3.4	Forskningskomponenten	29
3.4.1	Resultatbasert omfordeling av forskningsmidler (RBO)	29
3.4.2	Dataspesifikasjon	29
3.4.3	Oppnådde resultater som gir uttelling i RBO.....	30
3.4.4	Oversikt over uttelling i RBO	32
3.4.5	Strategiske forskningsmidler.....	33
4	Aktivitetskrav for 2009/2010 og måltall for 2009	36
4.1	Aktivitetskrav for universiteter, statlige og private høyskoler	36
4.2	Måltall for kunsthøyskolene.....	38
5	Målstruktur	39
5.1	Endringer for 2009	39
5.2	Institusjonenes oppfølging av målstrukturen for 2009.....	39
5.3	Målstruktur for de enkelte institusjonskategoriene	39
5.3.1	Målstruktur for universiteter	40
5.3.2	Målstruktur for vitenskapelige høyskoler	44
5.3.3	Målstruktur for statlige høyskoler	48
5.3.4	Målstruktur for kunsthøyskoler	52

1 Innledning

Orienteringen om forslag til statsbudsjettet 2009 for universiteter og høyskoler skal sammen med St.prp. nr. 1 (2008-2009) fra Kunnskapsdepartementet og endelig tildelingsbrev for 2009 danne grunnlaget for institusjonenes planlegging av virksomheten i kommende budsjettår. Orienteringen legges frem samtidig med St.prp. nr. 1 (2008-2009) og skal således bidra til at institusjonene på et tidlig tidspunkt i den interne planprosessen får oversikt over egne budsjetttrammer. Orienteringen utdyper og supplerer budsjettforslaget for 2009, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009).

I St.prp. nr. 1 (2008-2009) er det ved en inkurie ført feil beløp i budsjett-tabellene som viser bevilgningsforslaget på kap. 271 Universiteter og kap. 275 Høyskoler. Årsaken er feilposterings mellom kap. 271 og kap. 275. Dette er korrigert i teksten i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og i den følgende orienteringen om forslag til statsbudsjettet 2009 for universiteter og høyskoler.

Orienteringen om forslag til statsbudsjett for 2009 omfatter følgende:

- budsjettendringer fra 2008 til 2009 for universiteter, statlige vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler, samt endringer fra 2008 til 2009 i statstilskuddet for private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler
- dokumentasjon av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler
- aktivitetskrav for 2009/2010 for universiteter, statlige og private høyskoler, samt måltall for 2009 for kunsthøyskolene
- målstruktur

Det tas forbehold om Stortingets behandling av budsjettforslaget for 2009 presentert i St.prp. nr. 1 (2008-2009).

1.1 Større budsjettendringer som berører høyere utdanning

Nedenfor følger en kort oppsummering av større budsjettendringer for høyere utdanning i forslaget til statsbudsjett for 2009. Nærmere spesifisering av budsjettendringene under programkategori 07.60 for hver enkelt institusjon følger av tabellene under del 2 *Budsjettendringer fra 2008 til 2009*.

Budsjettforslag for 2009 under programkategori 07.60 på Kunnskapsdepartementets budsjett

Samlet budsjettforslag under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoleutdanning	23,9 mrd. kroner
<i>Større endringer på budsjettkapitlene i 2009 under programkategori 07.60</i>	<i>(i kr 1 000)</i>
Styrking av basisbevilgningen (kap. 271, kap. 272, kap. 275)	298 400
Reduksjon i undervisningsbasert finansiering (kap. 271, kap. 272, kap. 275)	-42 200
151 nye stipendiatstillinger ¹ og 35 nye postdoktorstillinger (kap. 271, kap. 272, kap. 275, kap. 281)	49 800
Universitetsmuseene (kap. 271, kap. 281)	23 100
Utstyr ved Kunsthøgskolen i Oslo (kap. 275)	80 000
Husleiemidler til Samisk vitenskapsbygg (kap. 275)	11 700
Helårsvirkning og videreføring av 500 nye studieplasser i lærerutdanninger i 2006 (kap. 271, kap. 275, kap. 281)	13 500
Prosjektmidler til samorganisering av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap (kap. 281)	3 000
1 000 nye studentboliger (kap. 270)	70 000
Styrking av lærerutdanningen (kap. 281)	60 000
Rekruttering av førskolelærere (kap. 281)	7 500
Utstyr til ny universitetsklinikk i Trondheim (kap. 271)	57 000
Maritim utdanning (kap. 281)	18 500
Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) (kap. 271)	9 500

¹Av disse er 141 stipendiatstillinger fordelt på institusjonene, mens det over kap. 281 foreslås tre nye stipendiatstillinger til kunstnerisk utviklingsprogram og ytterligere syv ufordelte stipendiatstillinger. I tillegg foreslås det over kap. 285 fem nye rekrutteringsstillinger til nordområdeforskning og ti nye nærings-ph.d.

Budsjettforslag for 2009 til universitets- og høgscolebygg på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjett

Startbevilgning til nybygg ved Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen (kap. 1580)	60 000
Startbevilgning til bygg for sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo (kap. 2445)	20 000
Rehabilitering av sentrumsbygningene ved Universitet i Oslo (kap. 1580)	75 000
Videreføring av igangsatt byggeprosjekt ved Institutt for informatikk II (IFI 2) ved Universitetet i Oslo (kap. 1580)	285 000
Midler til prosjektering av samlokalisering av Norges veterinærhøgskole, Universitetet for miljø- og biovitenskap og Veterinærinstituttet (kap. 2445)	5 000
Videreføring av igangsatt byggeprosjekt ved Høgskolen i Vestfold (kap. 2445)	316 000
Videreføring av igangsatt byggeprosjekt ved Samisk vitenskapsbygg (kap. 2445)	105 000

I tillegg til forslagene ovenfor foreslår Regjeringen at samlokaliseringsprosjektet ved Høgskolen i Bergen blir satt i gang i 2010.

2 Budsjettendringer fra 2008 til 2009 (kap. 271, kap. 272 og kap. 275)

Nedenfor følger en oversikt over endringer fra 2008 til 2009 i budsjetttrammene for universiteter, statlige vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler, samt endringer i statstilskuddet for private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler. Det er dermed en oversikt over endringene på kap. 271, kap. 272 og kap. 275. Det vises til St.prp. nr. 1 (2008-2009) for mer utfyllende omtale av de enkelte budsjettendringene.

Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø skal slå seg sammen fra 1. januar 2009 under navnet Universitetet i Tromsø. Budsjettforslaget for 2009 er samlet på kap. 271. Handelshøgskolen BI og Misjonshøgskolen ble akkreditert som private vitenskapelige høyskoler fra 1. juni 2008. Budsjettforslaget for 2009 for disse to institusjonene er på kap. 272.

2.1 Universiteter, kap. 271

Oversikt over forslag til budsjettendringer i 2009 (i kr 1 000)

Universiteter	Budsjettforslag 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Post 50 Basisfinansiering			Post 51 Undervisningsfinansiering	Post 52 Forskningsfinansiering	
			Studieplassendringer (se egen tabell)	Utstyr	Andre endringer	Studiepoeng/utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se egen tabell)
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	3 150 926	129 546	-988	57 000	48 409	12 801	-136	31 780
Universitetet for miljø- og biovitenskap	566 317	23 318	265	-15 300	10 364	6 712	-6 421	6 622
Universitet i Agder	758 809	32 209	565		6 023	-2 599	-10 215	3 045
Universitetet i Bergen	2 264 672	93 662	265		29 220	-15 433	12 303	24 672
Universitetet i Oslo	3 998 283	164 249	1 875	-67 000	57 754	-2 344	11 598	44 437
Universitetet i Stavanger	809 535	32 019	600		48 969	2 985	-3 535	3 045
Universitetet i Tromsø ²	1 604 211	66 147	18 559	-1 000	27 793	-19 005	14 372	11 483

¹Pris- og lønnsjustering på 4,4 pst. fra 2008 til 2009. ²I tallene for Universitetet i Tromsø er endringer for Høgskolen i Tromsø inkludert.

Forklaring på endringer foreslått på kap. 271 post 50Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Studieplassendringer: Økning på 1,988 mill. kroner som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved yrkesfaglærerutdanningen og femårig integrert lærerutdanning. Økning på kr 265 000 som følge av opprettelse av studieplasser i yrkesfaglærerutdanningen før 2006. NTNU administrerer ordningen med kjøp av studieplasser i medisin i utlandet. Reduksjon (netto) på 3,24 mill. kroner pga. avvikling av ordningen.

Utstyr: Økning på 57 mill. kroner til utstyr for den andre byggefasen av den nye universitetsklinikken i Trondheim.

Andre endringer: Økning på 52,192 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen. Reduksjon på 7,998 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til universitetsmuseene. Økning på 3 mill. kroner i engangsbevilgning til bevaring og sikring av samlingene ved universitetsmuseet. Økning på 1,215 mill. kroner til de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK).

Universitetet for miljø- og biovitenskap

Studieplassendringer: Økning på kr 265 000 som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved femårig integrert lærerutdanning.

Utstyr: Reduksjon på 15,3 mill. kroner som følge av utfasing av resterende utstyrsmidler som i 2008 ble bevilget til Sørhellingbygget.

Andre endringer: Økning på 10,364 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen.

Universitetet i Agder

Studieplassendringer: Økning på kr 795 000 som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved allmennlærerutdanningen. Reduksjon på kr 230 000 som følge av studiepllassendringer i 2005-2006 ved sosionomutdanningen.

Andre endringer: Økning på 6,023 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen.

Universitetet i Bergen

Studieplassendringer: Økning på kr 265 000 som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved femårig integrert lærerutdanning.

Andre endringer: Økning på 33,003 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen. Reduksjon på 7,998 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til universitetsmuseene. Økning på 3 mill. kroner i engangsbevilgning til bevaring og sikring av samlingene ved universitetsmuseet. Økning på 1,215 mill. kroner til de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK).

Universitetet i Oslo

Studieplassendringer: Økning på 1,325 mill. kroner som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved femårig integrert lærerutdanning. Økning på kr 550 000 i helårsvirkning og videreføring av studieplasser opprettet i 2005 ved femårig integrert lærerutdanning.

Utstyr: Resterende utstyrsmidler til universitetsfunksjonen ved Akershus Universitetssykehus ble bevilget i 2008. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 33,2 mill. kroner i 2009. Resterende utstyrsmidler på 66,2 mill. kroner til IFI 2 foreslås bevilget i 2009. Det er en reduksjon på 33,8 mill. kroner fra 2008.

Andre endringer: Økning på 63,129 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen. Reduksjon på 17,998 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til universitetsmuseene. Økning på 6,7 mill. kroner i engangsbevilgning til bevaring og sikring av samlingene ved universitetsmuseene. Økning på 4,856 mill. kroner til de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK). Økning på 1,067 mill. kroner til sommerskole.

Universitetet i Stavanger

Studieplassendringer: Økning på 1,06 mill. kroner som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved allmennlærerutdanning og førskolelærerutdanningen. Reduksjon på kr 460 000 som følge av studieplassendringer i 2005-2006 ved sosionomutdanningen.

Andre endringer: Økning på 12,627 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen. Økning på 36,342 mill. kroner i forbindelse med at Arkeologisk museum i Stavanger (AmS) i 2009 blir universitetsmuseum knyttet til Universitetet i Stavanger.

Universitetet i Tromsø

Studieplassendringer: Økning på kr 530 000 som følge av opprettelse av studieplasser i 2006 ved femårig integrert lærerutdanning. Økning på 1 mill. kroner til studieplasser ved visuell kunstutdanning. Økning på 16,436 mill. kroner til studieplasser i odontologi. Økning på kr 593 000 som følge av overføring av studieplasser i medisin fra utlandet til ordinære plasser ved universitetet.

Utstyr: Reduksjon på 1 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til utstyr til visuell kunstutdanning ved Høgskolen i Tromsø i 2008.

Andre endringer: Økning på 27,424 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen. Reduksjon på 5,998 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til universitetsmuseene. Økning på 2,4 mill. kroner i engangsbevilgning til bevaring og sikring av samlingene ved universitetsmuseet. Økning på 3 mill. kroner som bidrag til finansiering av bachelor i luftfartsfag. Økning på 2,215 mill. kroner til de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK). Reduksjon på 1,248 mill. kroner som følge av utfasing av kompensasjon for kostnader knyttet til NOx-avgiften.

Studieplassendringer ved universitetene

Institusjon	Videreføringer og helårsvirkninger i 2009 som følge av studieplasseendringer i perioden 2004-2006						Videreføringer i 2009 som følge av opprettelsen av 500 studieplasser i lærerutdanningene i 2006				Sum 2009
	Visuell kunst	Medisin (økt opptak fra 2004)	Odontologi (opptrapping og økt opptak fra 2004)	Integrert femårig lærerutdanning	Yrkesfaglærer	Sosionom	Allmennlærer	Yrkesfaglærer	Førskolelærer	Integrert femårig lærerutdanning	
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet		20			10			15		30	75
Universitetet for miljø- og biovitenskap										5	5
Universitetet i Agder						-10	15				5
Universitetet i Bergen										5	5
Universitetet i Oslo				10						25	35
Universitetet i Stavanger						-20	15		10		5
Universitetet i Tromsø	15	15	40							10	80
Sum	15	35	40	10	10	-30	30	15	10	75	210

Stipendiatstillinger og postdoktorstillinger ved universitetene

Tabellen nedenfor viser antall stipendiatstillinger og postdoktorstillinger som foreslås opprettet i 2009, samt antall stipendiatstillinger opprettet i 2008 og som er lagt inn med helårsvirkning i 2009. De nye stipendiatstillingene og postdoktorstillingene i 2009 er lagt inn med en tredjedels effekt i institusjonenes budsjettrammer for 2009. Resterende to tredjedeler av midlene går til vitenskapelig utstyr via NFR og til universitetsmuseene. Det er foreslått å legge inn totalt 108 nye stipendiatstillinger og 34 nye postdoktorstilling til universitetene i 2009. Midlene knyttet til stipendiatstillingene og postdoktorstillingene er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten, jf. tabellen som viser budsjettendringene.

Universiteter	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2009	Antall postdoktorstillinger opprettet i 2009	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2008
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	27	8	70
Universitetet for miljø- og biovitenskap	6	2	14
Universitetet i Agder	2	1	7
Universitetet i Bergen	23	7	52
Universitetet i Oslo	38	12	97
Universitetet i Stavanger	2	1	7
Universitetet i Tromsø	10	3	25

2.2 Vitenskapelige høyskoler, kap. 272

2.2.1 Statlige vitenskapelige høyskoler

Oversikt over forslag til budsjettendringer i 2009 (i kr 1 000)

Statlige vitenskapelige høyskoler	Budsjettforslag 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Post 50 Basisfinansiering			Post 51 Undervisningsfinansiering	Post 52 Forskningsfinansiering	
			Studieplassendringer	Utstyr	Andre endringer (styrking av basis) ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se egen tabell)
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	111 795	4 630			746	1 595	-722	642
Norges handelshøgskole	309 197	12 539			2 162	7 081	1 840	908
Norges idrettshøgskole	141 171	5 730		- 3 000	1 464	4 577	-1 474	963
Norges musikkhøgskole	171 009	7 216		-2 100	1 250	-1 266	-504	642
Norges veterinærhøgskole	223 155	9 883			1 657	-3 105	-11 602	2 669

¹Pris- og lønnsjustering på 4,4 pst. fra 2008 til 2009. ²Beløpene i denne kolonnen tilsvarer midler til styrking av basisbevilgningen.

Forklaring på endringer foreslått på kap. 272 post 50

Norges idrettshøgskole

Utstyr: Reduksjon på 3 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til utstyr.

Norges musikkhøgskole

Utstyr: Reduksjon på 2,1 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til utstyr.

Stipendiatstillinger og postdoktorstillinger ved de statlige vitenskapelige høyskolene

Tabellen nedenfor viser antall stipendiatstillinger og postdoktorstillinger som foreslås opprettet i 2009, samt antall stipendiatstillinger opprettet i 2008 og som er lagt inn med helårsvirkning i 2009. De nye stipendiatstillingene og postdoktorstillingene i 2009 er lagt inn i institusjonenes budsjettrammer med en tredjedels effekt. Resterende to tredjedeler av midlene går til vitenskapelig utstyr via NFR og til universitetsmuseene. Det er foreslått å legge inn totalt fire nye stipendiatstillinger og én ny postdoktorstilling til de statlige vitenskapelige høyskolene i 2009. Midlene knyttet til stipendiatstillingene og postdoktorstillingen er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten, jf. tabellen som viser budsjettendringene.

Statlige vitenskapelige høyskoler	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2009	Antall postdoktorstillinger opprettet i 2009	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2008
Arkitektur- og designhøgskolen			2
Norges handelshøgskole	1		2
Norges idrettshøgskole			3
Norges musikkhøgskole			2
Norges veterinærhøgskole	3	1	5

2.2.2 Private vitenskapelige høyskoler

Oversikt over forslag til budsjettendringer i 2009 (i kr 1 000)

			Post 50 Basisfinansiering			Post 51 Undervisnings- finansiering	Post 52 Forskningsfinansiering	
Private vitenskapelige høyskoler	Forslag om stats-tilskudd for 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Studieplass- endringer	Utstyr	Andre endringer (styrking av basis) ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se egen tabell)
Det teologiske menighetsfakultet	58 989	2 466			1 461	-2 250	685	587
Handelshøgskolen BI	187 699	8 117			1 374	-1 555	-5 644	908
Misjonshøgskolen	17 654	821			133	-1 630	-333	

¹Pris- og lønnsjustering på 4,4 pst. fra 2008 til 2009. ²Beløpene i denne kolonnen tilsvarer midler til styrking av basisbevilgningen.

Stipendiatstillinger ved de private vitenskapelige høyskolene

Tabellen nedenfor viser antall stipendiatstillinger som foreslås opprettet i 2009, samt antall stipendiatstillinger opprettet i 2008 og som er lagt inn med helårsvirkning i 2009. De nye stipendiatstillingene i 2009 er lagt inn i institusjonenes budsjetttrammer med en tredjedels effekt. Resterende to tredjedeler av midlene går til vitenskapelig utstyr via NFR og til universitetsmuseene. Det er foreslått å legge inn to nye stipendiatstillinger til de private vitenskapelige høyskolene i 2009. Midlene knyttet til stipendiatstillingene er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten, jf. tabellen som viser budsjettendringene.

Private vitenskapelige høyskoler	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2009	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2008
Det teologiske Menighetsfakultet	1	1
Handelshøgskolen BI	1	2
Misjonshøgskolen		

2.3 Høgskoler, kap. 275

2.3.1 Statlige høgskoler

Oversikt over forslag til budsjettendringer i 2009 (i kr 1 000)

Statlige høgskoler	Budsjettforslag 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Post 50 Basisfinansiering			Post 51 Undervisningsfinansiering	Post 52 Forskningsfinansiering	
			Studieplasse- endringer (se egne tabeller)	Utstyr	Andre endringer ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se egen tabell)
Høgskolen i Akershus	261 192	11 019	795		3 343	-4 216	-177	321
Høgskolen i Bergen	567 531	23 847	1 045		5 832	-4 917	-774	1 816
Høgskolen i Bodø	397 050	16 815	35	-4 700	6 189	-5 964	-2 751	2 458
Høgskolen i Buskerud	242 891	9 922		-3 000	2 408	3 737	1 078	908
Høgskolen i Finnmark	183 548	7 973	-550		1 681	-4 673	-2 102	321
Høgskolen i Gjøvik	172 542	7 084			1 877	2 120	198	908
Høgskolen i Harstad	114 595	4 693			1 424	1 783	39	321
Høgskolen i Hedmark	366 002	15 272			6 643	-4 504	957	1 495
Høgskolen i Lillehammer	233 143	10 173	-712	-10 025	5 483	-14 347 ³	805	1 495
Høgskolen i Molde	145 659	6 108			1 010	-44	-483	908
Høgskolen i Narvik	156 128	6 440			1 264	2 178	-108	321
Høgskolen i Nesna	100 641	4 533	-2 200		851	-5 459	-95	321

			Post 50 Basisfinansiering			Post 51 Undervisnings- finansiering	Post 52 Forskningsfinansiering	
	Budsjett- forslag 2009	Kompensasjon for pris- og lønsjustering ¹	Studieplass- endringer (se egne tabeller)	Utstyr	Andre endringer ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se egen tabell)
Statlige høyskoler								
Høgskolen i Nord-Trøndelag	340 403	14 361	-550		3 396	-2 595	-896	908
Høgskolen i Oslo	1 029 551	42 334	-48	-5 000	12 435	12 089	-1 617	3 631
Høgskolen i Sogn og Fjordane	236 235	10 060			2 711	-4 922	-505	908
Høgskolen Stord/Haugesund	223 490	9 623			1 670	-7 724	956	587
Høgskolen i Sør-Trøndelag	602 407	25 042	184	-4 000	4 329	3 696	-243	1 229
Høgskolen i Telemark	468 450	19 507	-1 375		4 451	1 384	876	1 229
Høgskolen i Vestfold	330 877	13 443		-32 000	2 151	7 128	2 104	1 495
Høgskolen i Volda	218 509	9 320	-550		3 079	-5 965	544	908
Høgskolen i Østfold	401 041	16 742	-1 100		3 093	760	802	908
Høgskolen i Ålesund	161 369	6 596			2 279	1 802	508	587
Kunsthøgskolen i Bergen	82 421	3 449			597			
Kunsthøgskolen i Oslo	286 572	8 644		80 000	1 473			
Samisk høgskole	58 863	1 990		-15 700	11 988	-362	-260	587

¹Pris- og lønsjustering på 4,4 pst. fra 2008 til 2009. ²Beløpene i denne kolonnen tilsvarer midler til styrking av basisbevilgningen. For Samisk høgskole inneholder beløpet også husleiemidler til Samisk vitenskapsbygg, jf. forklaring nedenfor. ³Deler av beløpet er knyttet til at film- og fjernsynsproduksjonsutdanningen får uttelling hvert andre år.

Forklaring på endringer foreslått på kap. 275 post 50

Høgskolen i Bodø

Utstyr: Reduksjon på 4,7 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til utstyrsmidler ved fiskeriutdanningen.

Høgskolen i Buskerud

Utstyr: Reduksjon på 3 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til inventar og utstyr i nytt bygg.

Høgskolen i Lillehammer

Utstyr: Reduksjon på 10,025 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til plattformskifte ved film- og fjernsynsutdanningen.

Høgskolen i Oslo

Utstyr: Reduksjon på 5 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til inventar og utstyr i nytt bygg.

Høgskolen i Sør-Trøndelag

Utstyr: Reduksjon på 4 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til inventar og utstyr.

Høgskolen i Vestfold

Utstyr: Reduksjon på 26,8 mill. kroner som følge av utfasing av midler til inventar og utstyr i nytt bygg. Reduksjon på 5,2 mill. kroner som følge av utfasing av engangsbevilgning til utstyr til mikroteknologiseringen.

Kunsthøgskolen i Oslo

Utstyr: Økning på 80 mill. kroner til utstyr.

Samisk høyskole

Utstyr: Reduksjon på 15,7 mill. kroner som følge av utfasing av midler til utstyr ved Samisk vitenskapsbygg.

Andre endringer: Beløpet tilsvarer kr 288 000 til styrking av basisbevilgningen og en økning på 11,7 mill. kroner til husleie for Samisk vitenskapsbygg.

Studieplassendringer ved statlige høyskoler (antall studieplasser)

Institusjon	Videreføring og helårsvirkninger i 2009 som følge av studieplassendringer i 2005-2006								Videreføring og helårsvirkninger pga. 500 nye studieplasser i lærerutdanningene i 2006				Sum
	Radiograf	Yrkesfaglærer	Sykepleie	Ergoterapi	Vernepleie	Barnevern	Sosionom	Allmennlærer	Allmennlærer	Yrkesfaglærer	Førskolelærer	Faglærer	
Høgskolen i Akershus										20		10	30
Høgskolen i Bergen					-15				20		15		20
Høgskolen i Bodø							-10					10	
Høgskolen i Buskerud													
Høgskolen i Finnmark								-10					-10
Høgskolen i Gjøvik													
Høgskolen i Harstad													
Høgskolen i Hedmark													
Høgskolen i Lillehammer					-10		-19						-29
Høgskolen i Molde													
Høgskolen i Narvik													
Høgskolen i Nesna								-40					-40
Høgskolen i Nord-Trøndelag								-10					-10
Høgskolen i Oslo	-18					-20	-20		15		15	10	-18
Høgskolen i Sogn og Fjordane													
Høgskolen Stord/Haugesund													
Høgskolen i Sør-Trøndelag		10		-30	-10		-13		20	15			-8
Høgskolen i Telemark					-30			-10					-40
Høgskolen i Vestfold													
Høgskolen i Volda								-10					-10
Høgskolen i Østfold			-40										-40
Høgskolen i Ålesund													
Kunsthøgskolen i Bergen													
Kunsthøgskolen i Oslo													
Samisk høyskole													
Sum	-18	10	-40	-30	-65	-20	-62	-80	55	35	30	30	-155

Oversikt over budsjettendringer som følge av studieplassendringer ved statlige høyskoler i perioden 2005-2006

Opprettede eller reduserte studieplasser føres normalt videre i kommende budsjetter tilsvarende antall år på utdanningene. Tabellen nedenfor viser budsjettendringer i 2009-budsjettet knyttet til studieplassendringer ved statlige høyskoler. (Beløp i kr 1 000).

Institusjon	Siste år med budsjetteffekt som følge av studieplassendringer i perioden 2005-2006	Effekt av videreføring som følge av studieplassendringer i 2006	Siste år med budsjetteffekt som følge av opprettelse av 500 studieplasser i lærerutdanningene i 2006	Effekt av videreføring som følge av opprettelsen av 500 studieplasser i lærerutdanningene i 2006	Samlet budsjetteffekt i 2009 som følge av endringer i studieplasser i perioden 2005-2006
Høgskolen i Akershus			795		795
Høgskolen i Bergen	-413		398	1 060	1 045
Høgskolen i Bodø	-230		265		35
Høgskolen i Buskerud					
Høgskolen i Finnmark	-275	-275			-550
Høgskolen i Gjøvik					
Høgskolen i Harstad					
Høgskolen i Hedmark					
Høgskolen i Lillehammer	-712				-712
Høgskolen i Molde					
Høgskolen i Narvik					
Høgskolen i Nesna	-1 100	-1 100			-2 200
Høgskolen i Nord-Trøndelag	-275	-275			-550
Høgskolen i Oslo	-1 505		663	795	-48
Høgskolen i Sogn og Fjordane					
Høgskolen Stord/Haugesund					
Høgskolen i Sør-Trøndelag	-1 274		398	1 060	184
Høgskolen i Telemark	-1 100	-275			-1 375
Høgskolen i Vestfold					
Høgskolen i Volda	-275	-275			-550
Høgskolen i Østfold	-1 100				-1 100
Høgskolen i Ålesund					
Kunsthøgskolen i Bergen					
Kunsthøgskolen i Oslo					
Samisk høgskole					

Stipendiatstillinger ved de statlige høyskolene

Tabellen nedenfor viser antall stipendiatstillinger som foreslås opprettet i 2009, samt antall stipendiatstillinger opprettet i 2008 og som er lagt inn med helårsvirkning i 2009. De nye stipendiatstillingene i 2009 er lagt inn i institusjonenes budsjettrammer med en tredjedels effekt. Resterende to tredjedeler av midlene går til vitenskapelig utstyr via NFR og til universitetsmuseene. Det er foreslått å opprette totalt 26 nye stipendiatstillinger ved de statlige høyskolene i 2009. Midlene knyttet til stipendiatstillingene er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten, jf. tabellen som viser budsjettendringene.

Statlige høyskoler	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2009	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2008
Høgskolen i Akershus		1
Høgskolen i Bergen	2	4
Høgskolen i Bodø	2	6
Høgskolen i Buskerud	1	2
Høgskolen i Finmark		1
Høgskolen i Gjøvik	1	2
Høgskolen i Harstad		1
Høgskolen i Hedmark	2	3
Høgskolen i Lillehammer	2	3
Høgskolen i Molde	1	2
Høgskolen i Narvik		1
Høgskolen i Nesna		1

Statlige høyskoler	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2009	Antall stipendiatstillinger opprettet i 2008
Høgskolen i Nord-Trøndelag	1	2
Høgskolen i Oslo	4	8
Høgskolen i Sogn og Fjordane	1	2
Høgskolen Stord/Haugesund	1	1
Høgskolen i Sør-Trøndelag	1	3
Høgskolen i Telemark	1	3
Høgskolen i Vestfold	2	3
Høgskolen i Volda	1	2
Høgskolen i Østfold	1	2
Høgskolen i Ålesund	1	1
Samisk høgskole	1	1

2.3.2 Private høyskoler

Oversikt over forslag til budsjettendringer i 2009 (i kr 1 000)

	Forslag om stats-tilskudd for 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Post 70 Basisfinansiering		Post 71 Undervisningsfinansiering	Post 72 Forskningsfinansiering	
			Studieplass- endringer	Andre endringer (styrking av basis) ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se omtale nedenfor)
Private høyskoler							
Ansgar Teologiske Høgskole	10 651	434		73	200	-204	
Barratt Due musikk institutt	13 584	596		107	-1 048		
Bergen Arkitekt Skole	12 086	520		77	-341		
Betanien diakonale høyskole	22 154	923		145	137	-49	
Campus Christiania ³	21 444	811		96	1 960	107	
Den norske Balletthøgskole	8 142	450		35	-2 577		
Den norske Eurytmihøgskole	3 635	149		20	64		
Diakonhjemmet Høgskole	103 856	4 152		678	3 318	138	1 229
Dronning Mauds Minne Høgskole	73 622	2 909	530	468	3 515	89	
Fjellhaug Misjonshøgskole	7 774	293		49	693	77	
Haraldsplass diakonale høyskole ⁴	20 377	877		147	-823	259	
Høgskolen i Staffeldtsgate	9 793	401		67	104	104	
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	2 132	102		15	-300		
Høgskolen Diakonova	36 401	1 529		208	47	-119	
Høgskolen for Ledelse og Teologi ⁵	2 421	83		15	452		

	Forslag om stats-tilskudd for 2009	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	Post 70 Basisfinansiering		Post 71 Undervisningsfinansiering	Post 72 Forskningsfinansiering	
			Studieplass- endringer	Andre endringer (styrking av basis) ²	Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	Stipendiatstillinger (se omtale nedenfor)
Private høyskoler							
Lovisenberg diakonale høyskole	58 469	2 472		332	-574	79	
Mediehøgskolen Gimlekollen	12 142	519		92	-308	58	
Norges Informasjons- teknologiske Høgskole	18 008	848		165	-2 349	74	
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	35 438	1 608		255	-3 303	306	
Norsk lærerakademi, Lærerhøgskolen	47 810	1 932		315	1 656	14	
Rudolf Steinerhøgskolen	10 971	469		69	-238		

¹Pris- og lønnsjustering på 4,4 pst. fra 2008 til 2009. ²Beløpene i denne kolonnen tilsvarer midler til styrking av basisbevilgningen. ³Campus Christiania er en sammenslåing av Norsk Reiselivshøgskole og Oslo Markedshøgskole. ⁴Haraldsplass diakonale høyskole tilsvarer tidligere Diakonissehjemmets Høgskole. ⁵Høgskolen for Ledelse og Teologi tilsvarer tidligere Baptistenes Teologiske seminar.

Forklaring på endringer foreslått på kap. 275 post 50

Dronning Mauds Minne Høgskole

Studieplassendringer: Økning på kr 530 00 som følge av helårsvirkning av studieplasser opprettet i 2006 ved førskolelærerutdanningen.

Stipendiatstillinger ved de private høyskolene

Det foreslås å opprette én ny stipendiatstilling ved de private høyskolene i 2009. Stipendiatstillingen er foreslått lagt til Diakonhjemmet høyskole. Den nye stipendiatstillingen i 2009 er lagt inn i institusjonens budsjettrammer med en tredjedels effekt. Resterende to tredjedeler av midlene går til vitenskapelig utstyr via NFR og til universitetsmuseene. Tre stipendiatstillinger som ble opprettet ved Diakonhjemmet høyskole i 2008, er lagt inn med helårsvirkning i budsjettrammen for 2009. Midlene knyttet til stipendiatstillingene er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten, jf. tabellen som viser budsjettendringene.

3 Dokumentasjon av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

3.1 Innledning

Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler ble innført fra og med 2002, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) fra Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002). Finansieringssystemet er et virkemiddel som skal bygge opp under målene i Kvalitetsreformen, jf. St.meld. nr. 27 (2000-2001) om Kvalitetsreformen. Det er lagt vekt på at den resultatbaserte delen av finansieringssystemet skal stimulere til økt resultatopptjening i sektoren, være geografisk nøytralt og nøytralt mellom institusjoner. Samtidig skal det være enkelt, forutsigbart og basert på objektive og målbare kriterier.

De to statlige kunsthøyskolene omfattes ikke av de resultatbaserte delene av finansieringssystemet.

Finansieringssystemet består av tre hovedkomponenter: basiskomponent, undervisningskomponent og forskningskomponent.

Basiskomponenten er ikke resultatstyrt, men fastsettes på bakgrunn av særskilte prioriteringer for de ulike institusjonene. Basisbevilgningen skal sikre stabil og langsiktig finansiering og tar utgangspunkt i en historisk fastsatt budsjetttramme. Basisfinansieringen reflekterer mange ulike hensyn, som blant annet ulikhet i oppgaveportefølje, størrelse, distriktshensyn, husleienivå og politiske prioriteringer over tid. Den utgjør i gjennomsnitt om lag 60 pst. av den samlede bevilgningen til institusjonene. Den varierer noe mellom institusjonene, og de statlige høyskolene har i gjennomsnitt en basisfinansiering nær 70 pst.

Undervisningskomponenten er resultatstyrt og beregnet på grunnlag av avlagte studiepoeng og antall utvekslingsstudenter, jf. nærmere omtale i del 3.3. Den resultatbaserte undervisningsfinansieringen skal premiere institusjoner preget av kvalitet og som får studentene til å lykkes i sine studieløp. Undervisningskomponenten i finansieringssystemet legger til rette for at institusjonene raskere kan omstille kapasitet ved å opprette studietilbud i tråd med studentenes ønsker og samfunnets behov for arbeidskraft. Den utgjør i gjennomsnitt om lag 24 pst. av den samlede bevilgningen til institusjonene.

Forskningskomponenten består av en strategisk del og en resultatbasert omfordeling av forskningsmidler (RBO). Den strategiske delen inneholder særskilte midler til stipendiatstillinger, vitenskapelig utstyr og andre strategiske forskningsbevilgninger. Den resultatbaserte omfordelingen er basert på oppnådde resultater på utvalgte indikatorer, jf. nærmere omtale i del 3.4. Hovedmålet er å stimulere til økt forskningsaktivitet og omfordele ressurser til miljø som kan dokumentere gode forskningsresultat. Forskningskomponenten utgjør i gjennomsnitt om lag 16 pst. av den samlede bevilgningen til institusjonene.

	Andel av samlet bevilgning til institusjonene for 2009		
	Basis	Undervisning	Forskning
Fordeling universitetene	56 %	21 %	23 %
Fordeling statlige vitenskapelige høyskoler	61 %	23 %	16 %
Fordeling private vitenskapelige høyskoler	39 %	41 %	20 %
Fordeling statlige høyskoler	69 %	27 %	4 %
Fordeling private høyskoler	55 %	44 %	2 %
Alle institusjonene	60 %	24 %	16 %

Kunnskapsdepartementet vil i 2009 legge frem en evaluering og vurdering av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, slik det ble varslet i St.meld. nr. 7 (2007-2008) *Statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning*. Departementet legger ikke opp til endringer i finansieringssystemet før evalueringen er gjennomført. Se St.prp. nr. 1 (2008-2009) for mer omtale.

3.2 Dokumentasjon

Her følger en kort oversikt over datagrunnlaget for beregning av undervisningskomponenten og forskningskomponenten i 2009 for universiteter, statlige og private vitenskapelige høyskoler, samt statlige og private høyskoler. Oversikten omfatter tall og budsjettuttelling i undervisningskomponenten fordelt på kostnadskategorier og utvekslingsstudenter. Tilsvarende er det en oversikt over indikatorene og satsene i den resultatbaserte forskningskomponenten, hvilke resultater institusjonene har oppnådd på de ulike indikatorene, samt endret uttelling i den resultatbaserte omfordelingen for den enkelte institusjonen.

Datagrunnlaget for finansieringssystemet er i hovedsak hentet fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) ved Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD). Rapporteringsdata fra 2006 og 2007 på resultatoppnåelsen for institusjonene ligger til grunn for beregning av de resultatbaserte delene av finansieringen i budsjettet for 2009, der økt/reduert resultatoppnåelse fra 2006 til 2007 gir økt/reduert uttelling i 2009.

Det forutsettes at institusjonene kvalitetssikrer tallene som leveres til DBH. Institusjonene har blitt bedt om å forklare følgende i forbindelse med rapporteringen til DBH:

Studiepoeng

- studieprogram med endring på 20 pst. og mer
- utveksling med endring på 20 pst. og mer
- endringer mellom kategoriene A-F på 10 pst. og mer

Resultatbasert omfordeling

- doktorgrader med endring på 20 pst. og mer
- NFR-midler med endring på 20 pst. og mer
- EU-midler med endring på 20 pst. og mer
- publikasjonspoeng med endring på 10 pst. og mer

3.3 Undervisningskomponenten

Undervisningskomponenten har en åpen budsjetttramme basert på oppnådde resultater. Studier er delt inn i seks ulike kostnadskategorier og en sats som følge av ulik grad av lærer- og utstyrsintensitet mellom studier. I tillegg er det en sats for inn- og utreisende studenter. Satsene i de ulike kostnadskategoriene er i budsjettet for 2009 justert med anslått prisvekst til og med 2009. Tildeling i 2009 er beregnet ved at satsen for den enkelte kategori er multiplisert med differansen mellom avlagte 60-studiepoengsenheter i 2007 og 2006. Dersom en institusjon øker/reduserer faktisk avlagte studiepoeng og/eller antall utvekslingsstudenter sammenlignet med året før, økes/reduseres institusjonenes resultatbaserte undervisningsfinansiering.

3.3.1 Kategorier og satser i undervisningskomponenten

Det er fastsatt en sats per 60-studiepoengsenhet for de ulike kategoriene, jf. tabellen nedenfor. Uttellingen i undervisningskomponenten utgjør 40 pst. av satsen som legges til grunn ved opprettelse eller nedleggelse av studieplasser. De resterende 60 pst. blir ved opprettelse og nedleggelse av studieplasser knyttet til basisbevilgningen.

2009		Uttelling kroner (40 pst.)
Kategorier	Studium	
Kategori A	Kliniske studium o.a.	119 000
Kategori B	Utøvende musikkutdanning, arkitektur- og designutdanninger o.a.	91 000
Kategori C	Realfag på høyere grads nivå o.a.	61 000
Kategori D	Samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag på høyere grads nivå, enkelte kostnadskrevende helsefag- og faglærerutdanninger, samt praktiske mediefag	44 000
Kategori E	Helsefag-, lærer- og realfagsutdanninger på lavere grads nivå	38 000
Kategori F	Teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå, samt videreutdanninger	30 000
Utvekslingsstudenter	Inn- og utreisende studenter	6 300

Oversikten nedenfor angir nærmere hvordan ulike studier er fordelt på kategorier.

2009	
Kategorier	Studium
Kategori A	Profesjonsstudiet i medisin og odontologi, cand.med.vet., kunstakademiet (NTNU), film- og fjernsynsutdanning (HiL) og grunnutdanning i figurteater.
Kategori B	Sivilarkitekt- og sivilindustridesignstudiet, utøvende kunst- og musikkutdanninger på lavere og høyere grad, grunnutdanning i produktdesign, årsenhet i formgivning og produktutvikling, grunnutdanning i animasjon, profesjonsstudiet i psykologi og farmasi, samt grunnutdanning i ortopediingeniør.

Kategori C	Realfag på høyere grads nivå, cand.agric, desentralisert første år av cand.agric, fiskerikandidatstudiet og 2-årig sivilingeniørutdanning, samt faglærerutdanning i musikk, dans og drama, samt høyere grad i kunstutdanning.
Kategori D	Humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag på høyere grads nivå, høyere grad i idrett, sivilingeniørstudiet, økonomi og administrasjon på høyere grads nivå, årsstudium i praktisk pedagogisk utdanning og sivilbibliotekar. Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk og tannpleie, fotojournalist, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanninger (videreutdanning i anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie), visuell kommunikasjon, medieteknikk, programproduksjon for fjernsyn og video, samt årsstudium i film- og fjernsynsproduksjon, samt allmennlærerutdanning med fordyping i musikk.
Kategori E	Sykepleier-, vernepleier-, allmennlærer-, førskolelærer-, yrkesfaglærer, journalist-, ingeniør- og dyrepleierutdanning. Profesjonsstudiet i juss, faglærerutdanning i praktisk estetiske fag, faglærerutdanning i kroppsøving, høyskolekandidatutdanning i kjøkken og restaurantledelse og diplomkokk. Maritim utdanning, grunnutdanning i skogbruk, utmark og naturforvaltning, samt realfag, idrettsfag, kunstoffag og fiskerifag på lavere grads nivå. Videreutdanning i helsesøster, psykisk helse og tegnspråk.
Kategori F	Humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag på lavere grads nivå, økonomi og administrasjon på lavere grads nivå, revisor-, sosionom-, barnevernspedagog- og bibliotekarutdanning, samt ex.phil og diverse videreutdanninger.

3.3.2 Dataspesifikasjon

Nedenfor følger en spesifikasjon av hvilke data som inngår i studiepoeng og utvekslingsstudenter i beregning av undervisningskomponenten i statsbudsjettet for 2009.

Studiepoeng	Omfatter eksamensdata ved egenfinansierte studenter omregnet til 60-studiepoengsenheter, jf. tabell 1.5 i rundskriv F-12-05 (Forslag til statsbudsjettet for 2007 programkategori 07.60 høyere utdanning) og tabell 1.5 i vedlegget til departementets brev av 2. desember 2005 til private høyskoler (ref. 200505286). Dataene omfatter kun nye studiepoeng avlagt av personer med studierett ved institusjonen, dvs. at studiepoeng ved gjentak og studiepoeng avlagt av privatister ikke inngår i beregningsgrunnlaget. Studiepoeng avlagt av doktorgradsstudenter er holdt utenfor.
Utvekslingsstudenter	Omfatter alle inn- og utreisende utvekslingsstudenter som er omfattet av en utvekslingsavtale eller utvekslingsprogram, med varighet på tre måneder eller mer, jf. tabell 1.9 i rundskriv F-12-05 (Forslag til statsbudsjettet for 2007 programkategori 07.60 høyere utdanning) og tabell 1.9 i vedlegget til departementets brev av 2. desember 2005 til private høyskoler (ref. 200505286). Studenter under kvoteprogrammet er inkludert, mens individbaserte avtaler ikke inngår i beregningsgrunnlaget.

3.3.3 Oversikt over uttelling i undervisningskomponenten

Tabellene nedenfor viser avlagte studiepoeng fordelt på kostnadskategori og antall utvekslingsstudenter i 2006 og 2007. Videre fremgår endret uttelling i undervisningskomponenten i 2009. For å kunne ha sammenlignbare data for 2006 og 2007 er tallene for begge årene korrigert.

Korrigeringen gjelder flytting av utdanninger mellom kostnadskategorier, nye studieplasser som finansieres 100 pst. ved etablering og etablerte studietilbud som gjøres studiepoengsgivende.

Antall 60-studiepoengsenheter avlagt i 2006 og 2007	Studiepoeng A		Studiepoeng B		Studiepoeng C		Studiepoeng D		Studiepoeng E		Studiepoeng F		Uttekslingsstudenter		Endret uttelling i 2009 (i kr 1 000)
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Institusjon															
Universiteter															
Norges teknisk naturvitenskapelige universitet	873	845	728	739	453	511	6 377	6 798	611	544	4 347	4 209	1 157	1 108	12 801
Universitetet for miljø- og biovitenskap			153	175	368	436	696	681	592	554	247	330	177	194	6 712
Universitetet i Agder			100	84	229	185	477	515	2 685	2 713	2 146	2 113	402	368	-2 599
Universitetet i Bergen	1 185	1 115	550	542	712	686	1 381	1 506	2 741	2 777	4 083	3 692	1 140	1 148	-15 433
Universitetet i Oslo	1 465	1 487	769	742	914	891	3 514	3 965	3 867	3 857	7 467	6 789	1 493	1 452	-2 344
Universitetet i Stavanger			95	102	399	381	438	490	2 279	2 248	2 037	2 117	191	189	2 985
Universitetet i Tromsø	547	485	272	248	265	236	1 057	1 089	2 021	1 832	1 571	1 508	359	362	-19 005
Statlige vitenskapelige høyskoler															
Arkitektur og designhøgskolen i Oslo			386	402									40	59	1 595
Norges handelshøgskole							840	935			1 054	1 150	415	419	7 081
Norges idrettshøgskole							129	232	482	467	6	30	50	36	4 577
Norges musikkhøgskole			436	423			20	21					47	32	-1 266
Norges veterinærhøgskole	334	298			19	33			28	32			5	19	-3 105
Private vitenskapelige høyskoler															
Det teologiske Menighetsfakultet					130	113	70	63	53	66	300	253	11	17	-2 250
Handelshøgskolen BI ¹							885	909	712	510	6 336	6 377	620	649	-1 555
Misjonshøgskolen					49	39	7	11	34	26	131	103	10	6	-1 630

¹ Det er lagt til grunn en tilskuddsats på 30 pst. til Handelshøgskolen BI.

Institusjon	Antall 60-studiepoengsenheter avlagt i 2006 og 2007														Endret uttelling i 2009 (i kr 1 000)
	Studiepoeng A		Studiepoeng B		Studiepoeng C		Studiepoeng D		Studiepoeng E		Studiepoeng F		Uttekslingsstudenter		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Statlige høyskoler															
Høgskolen i Akershus			116	122			348	351	1 296	1 176	365	354	34	39	-4 216
Høgskolen i Bergen					9	7	886	792	3 223	3 176	614	659	232	204	-4 917
Høgskolen i Bodø					40	47	394	364	1 122	1 040	1 237	1 174	120	117	-5 964
Høgskolen i Buskerud					3	3	321	343	954	981	580	636	37	45	3 737
Høgskolen i Finnmark							65	63	738	633	582	565	52	40	-4 673
Høgskolen i Gjøvik					64	53	156	174	815	881	108	88	39	61	2 120
Høgskolen i Harstad									423	473	432	424	56	74	1 783
Høgskolen i Hedmark					5	2	207	171	2 033	1 985	819	777	85	142	-4 504
Høgskolen i Lillehammer	193	83					95	115	303	289	1 781	1 720	89	128	-14 347
Høgskolen i Molde					11	9	114	176	408	376	607	562	82	72	-44
Høgskolen i Narvik					102	96	20	25	471	497	97	152	83	37	2 178
Høgskolen i Nesna						4		16	527	328	200	239	3	4	-5 459
Høgskolen i Nord-Trøndelag					5	18	310	309	1 683	1 559	483	524	22	30	-2 595
Høgskolen i Oslo			40	49	15	22	1340	1 432	4 586	4 655	2 425	2 559	390	406	12 089
Høgskolen i Sogn og Fjordane							110	69	1 125	1 077	739	692	57	74	-4 922
Høgskolen Stord/Haugesund					41	25	37	68	1 447	1 251	305	275	55	86	-7 724
Høgskolen i Sør-Trøndelag					11	14	1019	1 024	2 924	3 002	1 183	1 191	128	148	3 696
Høgskolen i Telemark			53	46	78	46	331	332	2 295	2 289	893	1 022	106	153	1 384
Høgskolen i Vestfold					15	19	60	203	1 607	1 596	385	426	58	29	7 128
Høgskolen i Volda			35	40			242	193	1 076	1 009	679	616	197	212	-5 965
Høgskolen i Østfold	18	24			21	18	291	272	1 643	1 743	819	725	100	117	760
Høgskolen i Ålesund							80	91	738	707	301	389	50	28	1 802
Samisk høgskole								8	63	44	46	46	1	2	-362

Antall 60-studiepoengsenheter avlagt i 2006 og 2007	Studiepoeng A		Studiepoeng B		Studiepoeng C		Studiepoeng D		Studiepoeng E		Studiepoeng F		Utvexlingsstudenter		Endret uttelling i 2009 (i kr 1 000)
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Institusjon															
Private høyskoler¹															
Ansgar Teologiske Høgskole							3	6			125	128			200
Barratt Due musikkinstitut			68	57							3	2			-1 048
Bergen Arkitekt Skole			128	123									5		-341
Betanien diakonale høgskole									214	218	26	27	9		137
Campus Christiania											726	819			1 960
Den Norske Balletthøgskole			109	81											-2 577
Den norske Eurytmihøgskole					29	30							2		64
Diakonhjemmet Høgskole							236	293	650	645	428	460	10	16	3 318
Dronning Mauds Minne Høgskole									608	702	37	39	28	13	3 515
Fjellhaug Misjonshøgskole							7	11			79	97			693
Haraldsplass diakonale høyskole									210	210	65	38			-823
Høgskulen landbruk og bygdenæringar											36	26			-300
Høgskolen Diakonova									358	346	35	51	2	3	47
Høgskolen for Ledelse og Teologi											14	29			452
Høgskolen i Staffeldtsgate											138	141			104
Lovisenberg diakonale høgskole									503	497	77	65	12	9	-574
Mediehøgskolen Gimlekollen							15	9	109	111	37	34			-308
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole							3		35	13	501	377			-2 349
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier							110	101			428	332	15	13	-3 303
Norsk lærerakademi, Lærerhøgskolen									427	459	27	42	2	1	1 656
Rudolf Steinerhøgskolen							23	26	136	125	1	2	1		-238

¹ Det er lagt til grunn en tilskuddsats på 100 pst. til de private institusjonene med unntak av Bergen Arkitekt Skole (70 pst.), Norges Informasjonstekniske Høgskole (50 pst.) og Campus Christiania (70 pst.).

3.3.4 Utgangsposisjon fra 2002 korrigert for studieplassendringer til og med 2009

Nedenfor følger en oversikt over finansieringssystemets utgangsposisjon fra 2002 korrigert for studieplassendringer til og med 2009 ved den enkelte institusjon. Tabellen viser antall 60-studiepoengsenheter finansiert gjennom basisbevilgningen. Ved en permanent økning i studieplassene endres denne tabellen.

Institusjon	Finansieringssystemets utgangsposisjon korrigert for studieplassendring (60-studiepoengsenheter)
Universiteter	
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	10 977
Universitetet for miljø- og biovitenskap	1 563
Universitetet i Agder	4 504
Universitetet i Bergen	7 525
Universitetet i Oslo	14 627
Universitetet i Stavanger	4 260
Universitetet i Tromsø	4 387
Statlige vitenskapelige høyskoler	
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	207
Norges handelshøgskole	1 833
Norges idrettshøgskole	410
Norges musikkhøgskole	327
Norges veterinærhøgskole	241
Statlige høyskoler	
Samisk høyskole	85
Høgskolen i Akershus	1 811
Høgskolen i Bergen	3 723
Høgskolen i Bodø	2 508
Høgskolen i Buskerud	1 707
Høgskolen i Finnmark	1 114
Høgskolen i Gjøvik	1 027
Høgskolen i Harstad	635
Høgskolen i Hedmark	2 468
Høgskolen i Lillehammer	1 201
Høgskolen i Molde	1 031
Høgskolen i Narvik	483
Høgskolen i Nesna	440
Høgskolen i Nord-Trøndelag	1 970
Høgskolen i Oslo	6 565
Høgskolen i Sogn og Fjordane	1 525
Høgskolen i Sør-Trøndelag	4 917
Høgskolen Stord/Haugesund	1 455
Høgskolen i Telemark	3 125
Høgskolen i Vestfold	1 910
Høgskolen i Volda	1 554
Høgskolen i Østfold	2 442
Høgskolen i Ålesund	891
Antall 60-studiepoengsenheter finansiert gjennom basiskomponenten i finansieringssystemet	95 448

3.4 Forskningskomponenten

3.4.1 Resultatbasert omfordeling av forskningsmidler (RBO)

Den resultatbaserte forskningskomponenten innebærer omfordeling av en gitt ramme mellom institusjonene basert på oppnådde resultater på utvalgte indikatorer. Fra og med 2006 er det et enhetlig indikatorsett for forskning mellom institusjonstypene, samt at de private institusjonene er inkludert i den samme forskningsmodellen som de statlige institusjonene. Fordi en fast ramme omfordeles mellom institusjonene, er uttellingen for den enkelte institusjonen avhengig av institusjonens egne resultater relativt til de andre institusjonenes resultater.

Nedenfor følger en oversikt over indikatorer, vekter og satser for omfordelingen av oppnådde resultater i RBO i 2009-budsjettet. Satsene fremkommer ved å dele rammen som skal omfordeles, på rapporterte resultater fra institusjonene. Fordi rammen som omfordeles ligger fast, mens de rapporterte resultatene kan endres fra et år til neste, kan satsene variere fra år til år.

Indikator	Vekt	Satser for 2009 (i kroner)
Doktorgradskandidater	0,3	394 870 per doktorgradskandidat
EU-midler	0,2	1 990 per kr 1 000 i EU-midler
NFR-midler	0,2	140 per kr 1 000 i NFR-midler
Publiseringspoeng	0,3	38 540 per publiseringspoeng

Publiseringspoeng er vitenskapelig publisering korrigert for publiseringsform, nivå og forfatterandeler. Institusjonene skal rapportere data om vitenskapelige monografier, vitenskapelige artikler i antologier, samt vitenskapelige artikler i tidsskrift og serier. Det er kun publikasjoner i publiseringskanaler i autoritetsregistre for vitenskapelige publiseringskanaler og som tilfredsstillers Universitets- og høyskolerådets definisjon av vitenskapelig publisering, som kan rapporteres som vitenskapelig publisering. Tabellen som følger viser hvordan de ulike publikasjonsformene vektet i to nivåer, samt uttellingen av den enkelte publikasjonsform innenfor de to nivåene i budsjettet for 2009.

Vitenskapelige publikasjoner (2009)	Vekting nivå 1	Vekting nivå 2	Uttelling i nivå 1 (i kroner)	Uttelling i nivå 2 (i kroner)
Artikler i vitenskapelige tidsskrift	1	3	38 540	115 620
Artikler i antologier	0,7	1	26 978	38 540
Monografier	5	8	192 700	308 320

3.4.2 Dataspesifikasjon

Nedenfor følger en nærmere spesifikasjon av data som inngår i beregningsgrunnlaget for den resultatbaserte omfordelingsmodellen (RBO).

Doktorgradskandidater	Omfatter studenter som har fullført og bestått en doktorgrad ved institusjonen. Disputastidspunktet er tellingstidspunktet for rapportering. Kalenderåret disputasen gjennomføres er tellingstidspunktet for rapporteringen.
-----------------------	--

EU-midler	<p>Det vises til note 1 i årsregnskapet. Spesifikasjon av driftsinntekter i regnskap for statlige institusjoner og tilsvarende rapporteringskrav i brev til private høyskoler av 2. desember 2005 (Ref. 200505286).</p> <p>Midler fra EUs rammeprogram for forskning gir uttelling. Beløp som overføres til samarbeidende institusjoner, gir ikke uttelling for mottakerinstitusjonen, men vil gi uttelling for samarbeidende institusjon.</p>
NFR-midler	<p>Det vises til note 1 i årsregnskapet. Spesifikasjon av driftsinntekter i regnskap for statlige institusjoner og tilsvarende rapporteringskrav i brev til private høyskoler av 2. desember 2005 (Ref. 200505286).</p> <p>Midler fra Norges forskningsråd (NFR) som går til forskning, gir uttelling. Beløp som overføres til samarbeidende institusjoner, gir ikke uttelling for mottakerinstitusjonen, men vil gi uttelling for samarbeidende institusjon.</p>
Publiseringspoeng	<p>Rapportering av data for vitenskapelig publisering til Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste, jf. pkt. 4.5 i rundskriv F-12-05. Det skal rapporteres data om vitenskapelige monografier, vitenskapelige artikler i antologier, og vitenskapelige artikler i tidsskrift og serier.</p>

3.4.3 Oppnådde resultater som gir uttelling i RBO

Tabellen nedenfor viser hvilke resultater institusjonene enkeltvis og samlet har oppnådd i 2007 på indikatorene som gir uttelling i RBO i budsjettet for 2009.

Resultater RBO i 2007 med uttelling i 2009	Antall doktorgradskandidater	EU-midler (i kr 1 000)	NFR-midler (i kr 1 000)	Publiseringspoeng
Institusjon				
Universiteter				
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	257	31 943	479 498	2 096,5
Universitetet for miljø- og biovitenskap	47	5 390	99 380	358,3
Universitetet i Agder	2	1 303	16 267	235,9
Universitetet i Bergen	202	22 408	402 136	1 674,3
Universitetet i Oslo	344	53 261	591 192	3 122,4
Universitetet i Stavanger	18	3 008	21 603	325,0
Universitetet i Tromsø	100	9 318	143 626	783,3
Statlige vitenskapelige høyskoler				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	5			0,0
Norges handelshøgskole	19	335	5 037	146,0
Norges idrettshøgskole	5	89	1 383	59,8
Norges musikkhøgskole	1			
Norges veterinærhøgskole	9	3 847	43 407	93,6
Private vitenskapelige høyskoler				
Det teologiske Menighetsfakultet	6		890	81,0
Handelshøgskolen BI	6	509	13 249	184,7
Misjonshøgskolen	2		458	36,1

Resultater RBO i 2007 med uttelling i 2009	Antall doktorgradskandidater	EU-midler (i kr 1 000)	NFR-midler (i kr 1 000)	Publiseringspoeng
Institusjon				
Statlige høyskoler				
Samisk høyskole		90	9 615	33,9
Høgskolen i Akershus				16,4
Høgskolen i Bergen		41	5 607	70,8
Høgskolen i Bodø	5	182	11 670	88,5
Høgskolen i Buskerud			7 593	40,6
Høgskolen i Finnmark		131	3 204	22,1
Høgskolen i Gjøvik			6 326	38,9
Høgskolen i Harstad			923	8,9
Høgskolen i Hedmark			4 388	64,1
Høgskolen i Lillehammer			5 957	95,6
Høgskolen i Molde	2		3 867	42,3
Høgskolen i Narvik			1 960	25,7
Høgskolen i Nesna			361	11,6
Høgskolen i Nord-Trøndelag		61	2 203	41,4
Høgskolen i Oslo		289	23 638	204,0
Høgskolen i Sogn og Fjordane			4 803	28,8
Høgskolen Stord/Haugesund		73	1 801	35,5
Høgskolen i Sør-Trøndelag		1 636	4 381	59,3
Høgskolen i Telemark			7 423	73,3
Høgskolen i Vestfold		1 009	9 091	61,3
Høgskolen i Volda			4 432	52,8
Høgskolen i Østfold		229	2 194	39,8
Høgskolen i Ålesund		223	3 191	12,1
Private høyskoler				
Ansgar teologiske høyskole				2,7
Barratt Due musikk institutt				
Bergen Arkitekt Skole				
Betanien diakonale høyskole				2,0
Campus Christiania				25,6
Den Norske Balletthøyskole				
Den norske Eurytmihøyskole				
Diakonhjemmet Høyskole			292	39,7
Dronning Mauds Minne Høyskole			106	17,8
Fjellhaug Misjonshøyskole				2,0
Haraldsplass diakonale høyskole				8,9
Høgskolen landbruk og bygdenæringar				
Høyskolen Diakonova				
Høyskolen for Ledelse og Teologi				
Høgskolen i Staffeldtsgate				2,7
Lovisenberg diakonale høyskole				5,0
Mediehøyskolen				1,5
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole				4,8
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier			91	20,0
Norsk lærerakademi, Lærerhøyskolen			100	
Rudolf Steinerhøyskolen				
Sum	1 030	135 375	1 943 343	10 498

3.4.4 Oversikt over uttelling i RBO

Nedenfor gis en oversikt over endring i budsjettuttelling for den enkelte institusjon som følge av den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler i 2009. Samlet ramme for RBO i 2009 tilsvarer midler som ble lagt inn i rammen ved innføring av finansieringssystemet og ved omleggingen i 2006, og justert med anslått prisvekst til og med 2009. RBO *etter* omfordeling viser institusjonenes andel forskningsmidler etter omfordelingen i budsjettet for 2009. Institusjonenes andel forskningsmidler avhenger av institusjonenes oppnådde resultater på indikatorene.

Institusjon	Sum RBO fra saldert budsjett 2008 – prisjustert	Sum RBO i 2009 etter omfordeling	Samlet endring i budsjettet for 2009 i forhold til saldert budsjett 2008
Universiteter			
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	312 635	312 499	-136
Universitetet for miljø- og biovitenskap	63 326	56 905	-6 421
Universitetet i Agder	24 950	14 736	-10 215
Universitetet i Bergen	232 465	244 768	12 303
Universitetet i Oslo	432 782	444 380	11 598
Universitetet i Stavanger	32 161	28 626	-3 535
Universitetet i Tromsø	93 812	108 184	14 372
Statlige vitenskapelige høyskoler			
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	2 696	1 974	-722
Norges handelshøyskole	12 656	14 497	1 840
Norges idrettshøgskole	6 122	4 648	-1 474
Norges musikkhøgskole	899	395	-504
Norges veterinærhøgskole	32 455	20 853	-11 602
Private vitenskapelige høyskoler			
Det teologiske Menighetsfakultet	4 930	5 615	685
Handelshøyskolen BI	17 988	12 343	-5 644
Misjonshøgskolen	2 578	2 245	-333
Statlige høyskoler			
Høgskolen i Akershus	810	633	-177
Høgskolen i Bergen	4 364	3 590	-774
Høgskolen i Bodø	10 118	7 368	-2 751
Høgskolen i Buskerud	1 543	2 621	1 078
Høgskolen i Finnmark	3 660	1 557	-2 102
Høgskolen i Gjøvik	2 180	2 378	198
Høgskolen i Harstad	432	472	39
Høgskolen i Hedmark	2 124	3 081	957
Høgskolen i Lillehammer	3 706	4 510	805
Høgskolen i Molde	3 440	2 958	-483
Høgskolen i Narvik	1 370	1 262	-108
Høgskolen i Nesna	592	497	-95
Høgskolen i Nord-Trøndelag	2 919	2 023	-896
Høgskolen i Oslo	13 338	11 720	-1 617
Høgskolen i Sogn og Fjordane	2 281	1 776	-505
Høgskolen Stord/Haugesund	809	1 765	956
Høgskolen i Sør-Trøndelag	6 397	6 154	-243
Høgskolen i Telemark	2 981	3 857	876
Høgskolen i Vestfold	3 531	5 635	2 104
Høgskolen i Volda	2 107	2 652	544
Høgskolen i Østfold	1 494	2 296	802
Høgskolen i Ålesund	846	1 354	508

Institusjon	Sum RBO fra saldert budsjett 2008 – prisjustert	Sum RBO i 2009 etter omfordeling	Samlet endring i budsjettet for 2009 i forhold til saldert budsjett 2008
Samisk høyskole	3 079	2 819	-260
Private høyskoler			
Ansgar teologiske høyskole	308	104	-204
Barratt Due musikk institutt			
Bergen Arkitekt Skole			
Betanien diakonale høyskole	126	77	-49
Camus Christiania	882	990	107
Den Norske Balletthøyskole			
Den norske Eurytmihøyskole			
Diakonhjemmet Høyskole	1 432	1 571	138
Dronning Mauds Minne Høyskole	612	701	89
Fjellhaug Misjonshøyskole		77	77
Haraldsplass diakonale høyskole	84	344	259
Høyskolen landbruk og bygdenæringar			
Høyskolen Diakonova	119		-119
Høyskolen for Ledelse og Teologi			
Høyskolen i Staffeldtsgate		104	104
Lovisenberg diakonale høyskole	114	193	79
Mediehøyskolen Gimlekollen		58	58
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole	112	186	74
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	478	784	306
Norsk lærerakademi, Lærerhøyskolen		14	14
Rudolf Steinerhøyskolen			
Sum	1 350 846	1 350 846	0

3.4.5 Strategiske forskningsmidler

For de statlige institusjonene består de strategiske forskningsmidlene av:

- midler til finansiering av stipendiatstillinger
- særskilte midler til vitenskapelig utstyr lagt inn i institusjonenes budsjetttrammer
- øvrige strategiske forskningsmidler

For de private institusjonene består de strategiske forskningsmidlene av midler til finansiering av stipendiatstillinger.

De strategiske forskningsmidlene i 2008 er pris- og lønnsjustert med 4,4 pst. og videreført i budsjettet for 2009. Stipendiatstillinger opprettet i 2008 er lagt inn med helårsvirkning. Satsen per nye stipendiatstilling i 2009 er økt til kr 800 000. Midler tilsvarende en tredjedel av satsen per nye stipendiatstilling i 2009 er lagt inn i den strategiske forskningskomponenten. Økningen vil få full effekt fra 2010.

Tabellene nedenfor viser den strategiske forskningskomponenten i budsjettet for 2009 i kr 1 000, samt antall stipendiatstillinger finansiert særskilt gjennom den strategiske forskningskomponenten.

Universiteter	Beløp (i kr 1000)	Antall stipendiatstillinger finansiert særskilt i strategisk forskningskomponent¹
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	420 549	531
Universitetet for miljø og biovitenskap	70 967	98
Universitetet i Agder	26 890	40
Universitetet i Bergen	377 075	464
Universitetet i Oslo	644 477	776
Universitetet i Stavanger	40 199	57
Universitetet i Tromsø	205 800	266
<i>Sum</i>	1 785 957	2 232
Statlige vitenskapelige høyskoler		
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	9 601	15
Norges handelshøyskole	44 683	64
Norges idrettshøgskole	21 905	32
Norges musikkhøgskole	9 722	15
Norges veterinærhøgskole	26 596	33
<i>Sum</i>	112 507	159
Private vitenskapelige høyskoler		
Det teologiske Menighetsfakultet	11 106	19
Handelshøgskolen BI	18 121	28
Misjonshøgskolen	3 314	5
<i>Sum</i>	32 541	52
Statlige høyskoler		
Høgskolen i Akershus	5 001	8
Høgskolen i Bergen	11 725	20
Høgskolen i Bodø	19 322	30
Høgskolen i Buskerud	9 533	16
Høgskolen i Finnmark	4 416	7
Høgskolen i Gjøvik	6 595	11
Høgskolen i Harstad	3 757	6
Høgskolen i Hedmark	11 205	19
Høgskolen i Lillehammer	11 865	20
Høgskolen i Molde	9 822	16
Høgskolen i Narvik	6 928	11
Høgskolen i Nesna	3 749	6
Høgskolen i Nord-Trøndelag	7 618	13
Høgskolen i Oslo	21 856	37
Høgskolen i Sogn og Fjordane	6 526	11
Høgskolen Stord/Haugesund	6 457	11
Høgskolen i Sør-Trøndelag	12 782	21
Høgskolen i Telemark	13 381	22
Høgskolen i Vestfold	12 549	19
Høgskolen i Volda	8 285	14
Høgskolen i Østfold	8 946	15
Høgskolen i Ålesund	4 601	8
Samisk høgskole	3 955	7

<i>Sum</i>	210 874	348
Private høyskoler		
Diakonhjemmet Høgskole	2 897	5
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	665	1
Norsk lærerakademi, Lærerhøgskolen	667	1
<i>Sum</i>	4 229	7

¹I tillegg ligger det inne midler til totalt 253 postdoktorstillinger ved universitetene, enkelte av de vitenskapelige høyskolene og de statlige høyskolene.

4 Aktivitetskrav for 2009/2010 og måltall for 2009

4.1 Aktivitetskrav for universiteter, statlige og private høyskoler

Tabellene nedenfor viser antall 60-studiepoengsenheter som må avlegges det første studieåret ved den enkelte institusjon og respektive utdanninger i 2009/2010. De fleste ABIOK-utdanningene (anestesi-, intensiv-, operasjons-, kreft- og barnesykepleie) har ikke årlige opptak, og aktivitetskravene for disse gjelder gjennomsnittlig vekttallsproduksjon.

Universiteter	Medisin	ABIOK	Farmasi	Odontologi	Psykologi	Tannpleie	Sykepleie	Vernepleier
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	116				35			
Universitetet i Agder		21					209	23
Universitetet i Bergen	127			33	60	17		
Universitetet i Oslo	209		57	66	77	21		
Universitetet i Stavanger		32					159	
Universitetet i Tromsø	89	40	24	40	22	8	110	
	Fysioterapi	Ergoterapi	Radiograf	Bioingeniør	Jordmor			
Universitetet i Tromsø ¹	22	24	30	21	20			

¹Pga. sammenslåingen av Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø fra 1. januar 2009 har Universitetet i Tromsø aktivitetskrav nå også for følgende utdanninger: ABIOK, tannpleie, sykepleie, fysioterapi, ergoterapi, radiograf, bioingeniør, jordmor.

Statlige høyskoler	Sykepleie	ABIOK	Fysioterapi	Ergoterapi	Radiograf	Reseptar	Bioingeniør	Audiograf	Vernepleier	Døve- tolk	Tannpleier	Tanntekniker	Jordmor
Høgskolen i Akershus	108	20							142				35
Høgskolen i Bergen	169	37	51	22	31		22		58	20			35
Høgskolen i Bodø	125	23											
Høgskolen i Buskerud	137				15								
Høgskolen i Finnmark	63												
Høgskolen i Gjøvik	161	10			25								
Høgskolen i Harstad	78								33				
Høgskolen i Hedmark	138	12											
Høgskolen i Lillehammer									23				
Høgskolen i Molde	99								23				
Høgskolen i Narvik	35												
Høgskolen i Nord-Trøndelag	191					26			26				
Høgskolen i Oslo	368	95	144	51	38	35	62					21	
Høgskolen i Sogn og Fjordane	128	7							29				
Høgskolen Stord/Haugesund	153	10											
Høgskolen i Sør-Trøndelag	197	55	57	48	34		39	31	59	27			2
Høgskolen i Telemark	111								55 ³				
Høgskolen i Vestfold	119	40											2
Høgskolen i Østfold	95	17					28		64				
Høgskolen i Ålesund	105	24					30						

²Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Vestfold har opptak annet hvert år. For 2010/2011 er aktivitetskravet 21 for Høgskolen i Sør-Trøndelag og 14 for Høgskolen i Vestfold.

³Se fotnote under tilsvarende tabell for private høyskoler på neste side.

Private høyskoler	Sykepleie	ABIOK	Ergoterapi/vernepleie
Betanien diakonale høyskole	63	15	
Diakonhjemmet Høyskole	99		76 ³
Haraldsplass diakonale høyskole	60		
Høyskolen Diakonova	82	30	
Lovisenberg diakonale høyskole	160	37	

³For Diakonhjemmet Høyskole er det et samlet aktivitetskrav for ergoterapi og vernepleie på 106 60-studiepoengsenheter. I 1998 ble det inngått en avtale mellom Høyskolen i Telemark og Diakonhjemmet Høyskole, avdeling Rogaland (tidligere Rogaland Vernepleiehøyskole) om samarbeid for å dekke behovet for vernepleierutdanning i Nord-Rogaland. Avtalen ble fornyet i 2002. Den innebærer at de to institusjonene alternerer (annet hvert år) om å tilby 30 nye studieplasser til desentralisert vernepleierutdanning. Diakonhjemmet Høyskole, avdeling Rogaland, hadde første opptak i 1998, Høyskolen i Telemark i 1999 osv.

4.2 Måltall for kunsthøgskolene

Tabellen nedenfor viser måltall for studenter og kandidater for Kunsthøgskolen i Bergen og Kunsthøgskolen i Oslo.

Kunsthøgskolen i Bergen	Måltall studenter		Måltall kandidater	
	2008	2009	2008	2009
Avdeling				
Avdeling for design	95	95	36	36
Avdeling for spesialisert kunst	100	100	38	38
Avdeling kunstakademiet	60	60	15	15
Sum Kunsthøgskolen i Bergen	255	255	89	89

Kunsthøgskolen i Oslo	Måltall studenter		Måltall kandidater	
	2008	2009	2008	2009
Fakultet				
Fakultet for visuell kunst	233	233	103	103
Fakultet for design	137	137	40	40
Fakultet for scenekunst	96	96	34	34
Sum Kunsthøgskolen i Oslo	466	466	177	177

5 Målstruktur

5.1 Endringer for 2009

Overordnet målstruktur for sektoren er presentert i St.prp. nr. 1 (2008-2009). Nedenfor presenteres en fullstendig målstruktur for 2009 med sektormål, virksomhetsmål og styringsparametere. Målstrukturen vil også inngå i tildelingsbrevet for 2009.

Departementet har hatt som siktemål at hovedinnretningen på målstrukturen skal ligge fast over tid. Målstrukturen er tilpasset de fire institusjonskategoriene; universiteter, vitenskapelige høyskoler, kunsthøyskoler og høyskoler. Enkelte av virksomhetsmålene er derfor ulike for institusjonskategoriene eller gjelder bare for enkelte institusjoner.

Det er gjort visse justeringer i målstrukturen som oppfølging etter departementets etatsstyringsmøter med de statlige institusjonene våren 2008, og etter forslag fra UHR.

5.2 Institusjonenes oppfølging av målstrukturen for 2009

Departementet forutsetter at institusjonene i god tid starter arbeidet med planleggingen av virksomheten for 2009, og at dette arbeidet har en tydelig forankring i institusjonens styre. Departementet forutsetter at den enkelte institusjon i sine planer for 2009 dekker hele målstrukturen slik den er fastsatt av departementet. Institusjonene må selv vurdere om de skal fastsette egne virksomhetsmål og styringsparametere tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte satsinger.

Departementet viser til at det har skjedd en klar forbedring i institusjonenes arbeid med integrering av risikostyring i mål- og planarbeidet. Departementet ser samtidig at flere institusjoner fremdeles har en vei å gå i dette arbeidet. Departementet understreker derfor viktigheten av at hver institusjon arbeider videre med å utvikle og få på plass tilfredsstillende systemer for risikostyring. Institusjonenes system for risikostyring skal presenteres i Rapport og planer for 2008/2009.

Departementet forventer at dokumentet Rapport og planer for 2009 viser en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2008, institusjonens risikovurderinger og plan for neste år.

5.3 Målstruktur for de enkelte institusjonskategoriene

Under presenteres målstrukturen. Det vil bli gitt nærmere omtale om hvordan det skal rapporteres mot målstrukturen i departementets tildelingsbrev for 2009. Departementet tar også forbehold om at det kan komme mindre justeringer av målstrukturen i tildelingsbrevet.

5.3.1 Målstruktur for universiteter

Nedenfor presenteres virksomhetsmål for 2009, samt kvalitative og kvantitative styringsparametere.

Sektormål 1 **Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.**

Virksomhetsmål 1.1 Universitetene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2 Universitetene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Virksomhetsmål 1.3 Universitetene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Sektormål 2 **Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.**

Virksomhetsmål 2.1 Universitetene skal ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskningen. Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad. Samtidig skal universitetene konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 2.2 Universitetene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Sektormål 3 **Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Virksomhetsmål 3.1 Universitetene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU- virksomheten.

Virksomhetsmål 3.2 Universitetene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Sektormål 4	Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.
Virksomhetsmål 4.1	Universitetene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
Virksomhetsmål 4.2	Universitetene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
Virksomhetsmål 4.3	Universitetene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.
Sektormål 5	Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.
Virksomhetsmål 5.1	Universitetene skal sørge for god sikring og bevaring av museums samlingene, og bidra til digitalisering av denne kulturarven.
Virksomhetsmål 5.2	Universitetsmuseene skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Samlingene skal tilrettelegges for bruk i offentlig forvaltning og av den interesserte allmennhet.

Styringsparametere

Sektormål 1

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder hvilke avveininger som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten.
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanning. (Gjelder UiA, UiS og UiTø.)

- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningen. (Gjelder UiA, UiS og UiTø.)

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.1

- Antall primærsøkere per studieplass (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.2

- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år
- Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.3

- Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud
- Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree)

Sektormål 2

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet med å konsentrere forskningsinnsatsen og utvikle fagmiljøer av høy internasjonal kvalitet.
- Redegjøre for tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.1

- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.2.

- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling
- Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere

Sektormål 3

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.

- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for arbeidet med å utvikle en policy (retningslinjer) for immaterielle rettigheter og forbedre håndteringen av dette.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 3.2

- Omfang av eksternt finansiert virksomhet
- Nyopprettede selskaper
- Mottatte forretningsideer

Sektormål 4

Kvalitative styringsparametere

- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.1

- Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet
- Driftsutgifter per publikasjonspoeng
- Forholdet mellom vitenskaplige og administrativt ansatte

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.2

- Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger
- Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.3

- Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)
- Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)

Sektormål 5

Kvalitative styringsparametere

- Universitetene skal sørge for at museene utvikler klare planer for sitt FoU-arbeid og at disse er forankret og integrert i universitetenes strategier for forskning.
- Universitetene må sørge for at det utvikles samlingsplaner ved hvert universitetsmuseum som ses i sammenheng med museenes prioriterte områder for forskning, forvaltning og formidling.
- Universitetene må ha retningslinjer for tilvekst til samlingene.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 5.1

- Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet
- Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for bevaring
- Andel digitalisering av samlingene
- Andel av samlingene som er tilgjengelig på WEB

Styringsparametere under virksomhetsmål 5.2

- Publikumsbesøk
- Antall omvisninger
- av dette skoleklasser
- Antall utstillinger (faste/midlertidige)

5.3.2 Målstruktur for vitenskapelige høyskoler

Nedenfor presenteres virksomhetsmål for 2009, samt kvalitative og kvantitative styringsparametere.

Sektormål 1 **Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.**

Virksomhetsmål 1.1 Vitenskapelige høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2 Vitenskapelige høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Virksomhetsmål 1.3 Vitenskapelige høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Sektormål 2 **Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid.**

- Virksomhetsmål 2.1 De vitenskapelige høyskolene skal konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid. De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på sitt fagområde.
- Virksomhetsmål 2.2 De vitenskapelige høyskolene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.
- Sektormål 3** **Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**
- Virksomhetsmål 3.1 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.
- Virksomhetsmål 3.2 Vitenskapelige høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.
- Sektormål 4** **Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.**
- Virksomhetsmål 4.1 De vitenskapelige høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- Virksomhetsmål 4.2 De vitenskapelige høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Virksomhetsmål 4.3 De vitenskapelige høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Styringsparametere

Sektormål 1

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil. Herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.1

- Antall primærsøkere per studie plass (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.2

- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år
- Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.3

- Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud
- Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree)

Sektormål 2

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet med å konsentrere forskningsinnsatsen og utvikle fagmiljøer av høy internasjonal kvalitet.
- Redegjøre for tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.1

- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

- EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.2.

- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling
- Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere

Sektormål 3

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for videreutvikling av rollen som utviklingsaktør innen eget fagområde.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 3.2

- Omfang av eksternt finansiert virksomhet
- Nyopprettede selskaper
- Mottatte forretningsideer

Sektormål 4

Kvalitative styringsparametere

- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.1

- Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet
- Driftsutgifter per publikasjonspoeng
- Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.2

- Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger
- Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.3

- Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)
- Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)

5.3.3 Målstruktur for statlige høyskoler

Nedenfor presenteres virksomhetsmål for 2009, samt kvalitative og kvantitative styringsparametere.

Sektormål 1 **Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.**

Virksomhetsmål 1.1 Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2 Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Virksomhetsmål 1.3 Høyskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Sektormål 2 **Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.**

Virksomhetsmål 2.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Virksomhetsmål 2.2 Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.

Sektormål 3	Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.
Virksomhetsmål 3.1	Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.
Virksomhetsmål 3.2	Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.
Sektormål 4	Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivare tatt innenfor rammen av disponible ressurser.
Virksomhetsmål 4.1	Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
Virksomhetsmål 4.2	Høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
Virksomhetsmål 4.3	Høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Styringsparametere

Sektormål 1

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten.
- Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis.

- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanning. (Gjelder HiB, HiBo, HiBu, HiF, HiHe, HiNe, HiNT, HiO, HiSF, HSH, HiST, HiT, HiVe, HiVo, HiØ og SH).
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningen. (Gjelder HiB, HiBu, HiG, HiNa, HiO, HiST, HiT, HiØ, HiÅ, HiSF, HSH og HiVe).

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.1

- Antall primærsøkere per studieplass (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.2

- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år
- Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.3

- Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud
- Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree)

Sektormål 2

Kvalitative styringsparametere

- Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskappingsarbeidet i regionen.
- Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømmningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.
- Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.1

- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.2.

- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling
- Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere

Sektormål 3

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for arbeidet med å øke de eksternt finansierte inntektene.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 3.2

- Omfang av eksternt finansiert virksomhet
- Nyopprettede selskaper
- Mottatte forretningsideer

Sektormål 4

Kvalitative styringsparametere

- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter.
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.1

- Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet
- Driftsutgifter per publikasjonspoeng
- Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.2

- Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger
- Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.3

- Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)
- Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)

5.3.4 Målstruktur for kunsthøyskoler

Nedenfor presenteres virksomhetsmål for 2009, samt kvalitative og kvantitative styringsparametere.

Sektormål 1 **Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.**

Virksomhetsmål 1.1 Kunsthøyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2 Kunsthøyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Virksomhetsmål 1.3 Kunsthøyskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Sektormål 2 **Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.**

Virksomhetsmål 2.1 Kunsthøyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder og skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Virksomhetsmål 2.2 Kunsthøyskoler som tildeles ordinære stipendiatstillinger og stipendiatstillinger innen kunstnerisk utviklingsarbeid, skal sørge for høy kvalitet i utdanningen.

Sektormål 3 **Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

Virksomhetsmål 3.1 Kunsthøyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU - virksomheten.

Virksomhetsmål 3.2 Kunsthøyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Sektormål 4	Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.
Virksomhetsmål 4.1	Kunsthøyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
Virksomhetsmål 4.2	Kunsthøyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
Virksomhetsmål 4.3	Kunsthøyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Styringsparametere

Sektormål 1

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.1

- Antall primærsøkere per studie plass (jf. også virksomhetsmål 4.1)
- Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.2

- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år
- Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Styringsparametere under virksomhetsmål 1.3

- Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud
- Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree)

Sektormål 2

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet med å konsentrere innsatsen og utvikle fagmiljøene gjennom samarbeid i egen institusjon eller mellom institusjoner.
- Redegjøre for tiltak for å øke gjennomstrømningen i stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.
- Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 2.2.

- Andel ferdige stipendiater av opptatte personer på stipendprogram fem år tidligere

Sektormål 3

Kvalitative styringsparametere

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for og vurdere arbeidet med eksternt finansiert virksomhet.

Sektormål 4

Kvalitative styringsparametere

- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Kvantitative styringsparametere

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.1

- Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet
- Forholdet mellom vitenskaplige og administrativt ansatte

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.2

- Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger
- Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori

Styringsparametere under virksomhetsmål 4.3

- Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)
- Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)

Utgitt av:
Kunnskapsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes servicesenter
Post og distribusjon
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Faks: 22 24 27 86

Oppgi publikasjonskode: F-4221/3

www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/statsbudsjettet

Trykk: Departementenes servicesenter 10/08 - opplag 1700

